

Redusert energibruk med mer bruk av tre

Det må tenkes nytt for å bygge eneboliger og andre bygg som kan tilfredsstille den nære framtidens krav til et mye lavere energiforbruk enn dagens.

FINN ARNE ERIKSRUD
974 24 689
fer@h-a.no

Foto

JENS ERIK JENSRUD
908 58 604
jje@h-a.no

HAMAR: Snart kommer det nye bygningstekniske forskrifter som stiller strengere krav til energivennlige byggeløsninger.

– Det vil komme nye krav som tilsvarer å øke isolasjonen i veggene med 10 centimeter. Men energivennlige bygg handler om mer enn bare å øke tykkelsen på glassvaen. Behovet for å tenke nye løsninger er stort. Og det ønsket vi å få fram ideer til gjennom et seminar om framtidens boliger der bruk av tre og lavt energiforbruk har vært hovedtemaet, sier Tore André Sines.

Sines er ansatt i prosjektet Trefylket, som er et bransjeprogram for skog- og treindustrien i Innlandet.

Innledere fra SINTEF Byggeforsk og kjente arkitekter fra blant annet Finland og Østerrike foredro for en forsamling av arkitekter, byggekonsulenter og offentlige myndigheter om hvilke muligheter alternativ bruk av tre kan gi.

Spennende metoder

Særlig arkitekt Walter Unterraier

FRAMTIDA: Nye boliger og næringsbygg må bygges med et lavere energibehov enn dagens. Bruk av heltre og nye vindusløsninger kan være et svar på det, mener fra venstre leder for bransjeprogrammet Trefylket, Tore André Sines, leder i Hedmark og Oppland arkitektforening, Per Kristian Lindal og Torunn H. Kornstad som jobber med skog og tresektoren i Hedmark fylkeskommune.

fra det tradisjonsrike trelandet Østerrike hadde mange ideer til andre løsninger enn tradisjonelt isolasjonsmateriale. En mulighet er massivtre, som blant annet Holz 100 leverer, en annen mulighet er bruk av cellulose og brannimpregnert flis i veggene.

På seminaret var det utstillinger av energivennlige løsninger. Moelven var på plass med sitt isolerte bindingsverksystem.

– Gjennom foredragene og utstillingen får vi fortalt arkitekter om hvilke muligheter som foreligger for å ta bedre vare på varmen i boligene, sier Sines.

Vold og Lund

Sines legger til at det jobbes både i Hamar og Ringsaker kommune for at det nye boligområdet på Vold og Lund skal framstå som et miljøvennlig og moderne område

med vekt på trebruk og lavenergiløsninger. Utbyggerne må regne med å møte et betydelig press for å jobbe fram energivennlige løsninger.

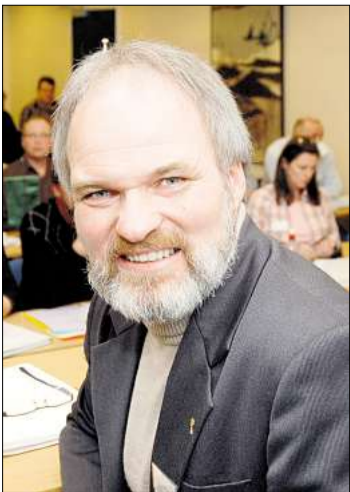
– Denne bydelen skal bli et svar på framtidens byggeteknikker, sier Sines.

Går nye veier

Noen er allerede i ferd med å gå opp løypa for energivennlige hus.

På Rena skal Forsvarsbygg sette opp 20 leiligheter i massivtre. Den nye videregående skolen for Nord-Østerdal på Tynset har som intensjon å få løsninger som gir et langt mindre behov for oppvarming ved bruk av tre. Også Steinerskolen i Ottestad er i idéfasen for et nybygg, der lavenergi og diffusjonsåpne vegger skal tilstrebnes.

Bøndene vil ha mer penger til dyr gjødsel

NYE KRAV: Leder Einar Frogner i Hedmark Bondelag vil ha full kompensasjon fra staten for økte for og gjødselpriser. FOTO: FINN ARNE ERIKSRUD

Budsjettnemnda for jordbruket har kommet fram til at bøndenes utgifter til gjødsel og kraftfôr har økt med noe over 700 millioner kroner mer enn forutsatt i vårens jordbruksforhandlinger.

FINN ARNE ERIKSRUD
974 24 689 · fer@h-a.no

HAMAR: I månedsskiftet november/desember kommer Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag til å sette seg ned for å utforme et felles kompensasjonskrav overfor staten.

Jordbruksorganisasjonene er i dag glade for at de fikk på plass en

protokoll under vårens oppgjør som ga jordbruket rett til å gjennomføre justeringsforhandlinger dersom kostnadsøkningen fra 2008 til 2009 på gjødsel og kraftfôr ville overstige forutsetningene i avtalen med mer enn 125 millioner kroner.

– Vi må få full kostnadskompensasjon, krever leder i Hedmark Bondelag, Einar Frogner.

Han regner med at forhandlingene med staten vil bli gjennomført i løpet av åtte-ti dager etter at kravet er overlevert.

– Forhandlingene burde gå raskt siden begge parter legger Budsjettmemndas tall til grunn for resultatet, sier Frogner.

Økte priser?

Spørsmålet er hvor pengene skal

hentes fra; ved at staten betaler hele regningen eller at forbrukerne må yte sitt gjennom økte matvarepriser. Det er ikke nedfelt i protokollen hvordan innretningen på justeringsforhandlingene blir.

Hedmark Bondelag vil at staten bruker budsjettmidler og begrunner det med at den økonomiske situasjonen har endret seg vesentlig fra i vår. Laget frykter at et uttak på priser ikke vil gi reell uttelling for den enkelte bonde.

Også leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Ole-Anton Teigen vil ha rede penger rett fra staten.

– Situasjonen nå er så spesiell med finanskrisen og økende ledighet at det i realiteten ikke er mulig å øke prisene i dagens matvaremarked. Vi vil ha rede penger og

ikke luftpenger. På gården har vi allerede nok av luft, sier Ole-Anton Teigen i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Hva med Bondelaget?

Bondelaget har ikke flagget hvordan de vil innrette kravet. HA har grunn til å tro at de vil foreslå økte priser på noen matvarer der dette er mulig og at resten blir framsatt som et krav om økt budsjettstøtte.

Einar Frogner hevder det var mer greit med prisøkninger i vår da det var klokt å dra inn mer kjøpekraft i befolkningen.

– Forholdene har etter det endret seg helt. Nå er det samfunnsøkonomisk riktig å få folk til å øke det private forbruket, mener Einar Frogner i Hedmark Bondelag.